

اعتبار و پایایی مقیاس چند بعدی رضایت جنسی زنان (SSSW) در نمونه‌ای از زنان ایرانی

نویسندگان: رسول روشن چسلی^{۱*}، صدیقه میرزایی^۲ و امیر نیک آذین^۳

۱- دانشیار روانشناسی دانشگاه شاهد.

۲- کارشناس ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه اصفهان.

۳- دانش اموخته ارشد روان شناسی بالینی دانشگاه شاهد.

*Email: rasolroshan@yahoo.com

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اعتبار و پایایی مقیاس چند بعدی رضایت جنسی زنان (SSSW) در زنان ایرانی صورت گرفته است.

طرح پژوهش توصیفی بوده و ۶۲۸ نفر زنان متأهل دانشجوی بر اساس نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. از مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) به عنوان پرسشنامه اصلی و از شاخص عملکرد جنسی زنان (FSFI)، پرسشنامه سازگاری زناشویی لوک والاس (LWMAT)، مقیاس پریشانی جنسی زنان (FSDS)، مقیاس رضایت جنسی (ISS) و مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS-21) به منظور بررسی اعتبار همگرا و واگرا استفاده گردید.

تحلیل عاملی مدل ۵ عاملی پرسشنامه را تأیید کرد ($RMSEA = 0/08$) و هیچ یک از سوالات حذف نشد. همبستگی ابعاد پنج گانه پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW) با ابعاد مشابه در پرسشنامه های دیگر متوسط تا قوی و معنادار بود. ضرایب آلفای کرونباخ برای نمره کل پرسشنامه ۰/۹۶ و برای ابعاد آن از ۰/۸۲ تا ۰/۹۱ بدست آمد که قابل قبول بودند همچنین ضرایب باز آزمایی برای نمره رضایت جنسی و ابعاد آن ۰/۷۳ تا ۰/۹۷ بدست آمد.

به طور کلی پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW) با داشتن ویژگی های مثبتی همچون ساختار چندبعدی و تأکید بر پریشانی و رضایت جنسی، از ویژگی های روانسنجی مناسب در نمونه ای از زنان ایرانی برخوردار می باشد.

کلید واژه‌ها: مقیاس رضایت جنسی زنان، رضایت جنسی، پریشانی جنسی، اعتبار، پایایی

روان‌شناسی بالینی و شخصیت

دانشور
وختار

• دریافت مقاله: ۹۲/۱۰/۱۹

• پذیرش مقاله: ۹۳/۹/۲۵

*Scientific-Research Journal
Of Shahed University
Twenty-first Year, No.10
Spring & Summer
2014*

Clinical Psy & Personality

دوفصلنامه علمی-پژوهشی

دانشگاه شاهد

سال بیست و یکم - دوره

جدید شماره ۱۰

بهار و تابستان ۱۳۹۳

مقدمه

عصبانیت و متغیرهای زمینه‌ای از قبیل عاطفه جسمی^{۱۱}، نگرش‌های جنسی مثبت در خانواده مبدأ و آموزش جنسی اشاره کرد [۱۰]. نهایتاً، از دیدگاه سلامت روانی، پژوهش‌ها حاکی از آنند که نشانه‌های افسردگی و اضطراب با اختلال در کارکرد ارگاسمی، رضایت جنسی و رضایت از زندگی عمومی همراه است [۱۱-۱۲].

با توجه به اهمیت رضایت جنسی، یکی از دغدغه‌های پژوهشگران و متخصصان حوزه سلامت جنسی تهیه ابزاری مناسب جهت سنجش رضایت جنسی زنان بوده است. از جمله مهم‌ترین ابزارهای سنجش رضایت جنسی می‌توان به پرسشنامه وضعیت جنسی گلوبوک راست^{۱۲} (GRISS) [۱۳]، پرسشنامه رضایت جنسی^{۱۳} (SSQ) [۱۴] و مقیاس رضایت جنسی^{۱۴} (ISS) [۱۵] اشاره کرد. پرسشنامه وضعیت جنسی گلوبوک راست (GRISS) توسط گلوبوک^{۱۵} و راست^{۱۶} در سال ۱۹۸۶ ساخته شده و شامل ۲۸ سوال در مقیاس پنج درجه ای لیکرت (از نمره صفر تا چهار) می‌باشد که نوع و شدت مشکلات جنسی را در هفت زمینه و دو فرم جداگانه برای زنان و مردان می‌سنجد. زیرمقیاس‌های فرم زنان شامل کمبود^{۱۷}، نبود ارتباط^{۱۸}، ناکامروایی^{۱۹}، اجتناب‌گری^{۲۰}، انقباض مهبل^{۲۱}، ناشهوت‌انگیزی^{۲۲} و بی‌ارگاسمی^{۲۳} و زیرمقیاس‌های فرم مردان شامل ناتوانی جنسی^{۲۴}، انزال زودرس^{۲۵}، ناشهوت‌انگیزی، اجتناب‌گری، ناکامروایی، نافراوانی و نبود ارتباط می‌باشد. افزون بر نمره‌های تراز شده

زنان به عنوان پایه‌های اصلی خانواده و محور اساسی سلامت، رشد، پویایی و اعتدالی خانواده و جامعه هستند و همواره شناخت و پیشگیری از مشکلات جسمی و روانی آنها مورد توجه حوزه بهداشت و سلامت جامعه بوده است. یکی از عوامل مهم در سلامت زنان، شناخت عملکرد جنسی آنها می‌باشد [۱]. مسایل جنسی از آن جهت دارای اهمیت می‌باشند که جزء مسایل درجه اول زندگی زناشویی بوده و سازگاری در روابط جنسی زوجین و تناسب و تعادل در آن، از مهمترین عوامل خوشبختی و موفقیت زندگی زناشویی می‌باشد [۲]. میزان خرسندی زوجین از روابط جنسی و توانایی در لذت بردن و لذت دادن به یکدیگر رضایت جنسی^۱ خوانده می‌شود [۳].

به طور کلی مدل‌های مفهومی رضایت جنسی بر دو حیظه مسایل فردی (احساس لذت جنسی^۲ و حضور و آگاهی جنسی^۳) و مسایل میان فردی (مبادله جنسی^۴ و ارتباط و نزدیکی هیجانی^۵) تأکید می‌کنند [۴]. پژوهش‌های زیادی نشان می‌دهند که رضایت جنسی به طور گسترده‌ای با رضایت از رابطه زناشویی ارتباط دارد [۵، ۹]. همچنین نشان داده شده است که رضایت جنسی رابطه مثبتی با مؤلفه‌های کیفیت ارتباط زناشویی از قبیل دوست داشتن، تعهد و پایداری^۶ و رابطه معکوسی با احتمال طلاق دارد [۹]. از طرف دیگر عوامل زیادی در احساس رضایت جنسی زنان تأثیر دارند که می‌توان به عوامل اجتماعی از قبیل سن، وضعیت زناشویی^۷ و سطح درآمد؛ عوامل عاطفی-شخصیتی از قبیل اعتماد به نفس، احساس گناه جنسی^۸، خودخواهی^۹، همدلی، زودرنجی^{۱۰}،

11. physical affection
12. The Golombok-Rust Inventory of Sexual State (GRISS)
13. Sexual Satisfaction Questionnaire (SSQ)
14. Index of sexual satisfaction (ISS)
15. Golombok, S.
16. Rust, J.
17. infrequency
18. non-communication
19. dissatisfaction
20. avoidance
21. vaginismus
22. non-sexuality
23. anorgasmia
24. impotence
25. premature ejaculation

1. sexual satisfaction
2. sexual sensations
3. sexual presence/ awareness
4. sexual exchange
5. emotional connection/closeness
6. stability
7. marital status
8. sexual guilt
9. selfishness
10. irritability

بدکارکردی جنسی و نبود شواهد روانسنجی کافی در جامعه ایرانی اشاره کرد. و اما ابزاری که در پژوهش حاضر ویژگی‌های روان‌سنجی آن در نمونه‌های ایرانی سنجیده شده، مقیاس رضایت جنسی زنان^۷ (SSSW) است که ابزاری خود گزارشی، پایا، معتبر و چندبعدی بوده و پریشانی^۸ و رضایت جنسی زنان را مورد بررسی قرار می‌دهد. این مقیاس دارای ۳۰ سوال و مرکب از پنج حوزه شامل رضایت^۹ (احساس رضایت از رابطه جنسی)، ارتباط^{۱۰} (ارتباط کلامی و گفت و شنود با همسر مثل بیان راحت احساسات، انتقادات و پیشنهادات و... در زمینه رابطه جنسی)، سازگاری^{۱۱} (آگاهی هر یک از همسران از نیازهای جنسی طرف مقابل و تلاش برای سازگار شدن با او در رابطه جنسی)، اضطراب رابطه‌ای^{۱۲} (نگرانی‌ها و دلواپسی‌های زنان از همسرشان به جهت وجود مشکلات و مسائل جنسی در زن و روی آوردن همسر به روابط خارج از خانواده) و اضطراب شخصی^{۱۳} (نگرانی فرد از داشتن مشکلات جنسی خویش و میزان تأثیر آن بر سایر ابعاد زندگی زنان که مانع از لذت بردن و داشتن آرامش آنان در زندگی شخصی می‌شود) می‌باشد. ساخت پرسشنامه در چند مرحله صورت گرفته است. در مرحله اول سوالات مربوط به رضایت زناشویی بر اساس پیشینه پژوهشی طراحی شده و نتایج تحلیل عاملی اکتشافی با اجرا بر روی ۵۳۸ زن حاکی از مدل سه عامل (رضایت، ارتباط و سازگاری) با تبیین ۵۴ درصد واریانس سوالات بوده است. در مرحله دوم، به منظور تهیه سوالات مربوط به پریشانی جنسی، ۱۲ سوال مطابق با ملاک تشخیصی پریشانی شخصی راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی-نسخه پنجم (DSM-V-TR) و با استفاده از مصاحبه با ۴۸ زن دارای اختلالات جنسی طراحی شدند. مقیاس ۳۰ سوالی بدست آمده بر روی ۱۱۹ زن اجرا گردید که نتایج تحلیل عاملی وجود ۴ عامل با

زیرمقیاس‌ها، نمره کل تراز شده هر آزمودنی شدت و ضعف مشکلات جنسی وی را در یک پیوستار نُه درجه ای از نمره یک، کمترین میزان مشکل جنسی، تا نمره نُه، بیشترین میزان مشکل جنسی، نشان می‌دهد [۱۳]. فرم فارسی این پرسش نامه در پژوهش های مختلف مورد استفاده قرار گرفته و پایایی قابل قبولی برای آن ذکر شده است [۱۶ و ۱۷].

پرسشنامه رضایت جنسی (SSQ) این پرسشنامه اولین بار توسط لی^۱ و سان^۲ و چائو^۳ در سال ۲۰۰۰ در مطالعه ای با هدف بررسی پاسخ روانی- اجتماعی زنان و مردان نابارور تایوانی به ناباروری مورد استفاده قرار گرفته و شامل ۱۱ سؤال است که درجه رضایت از تعداد دفعات نزدیکی، تعداد ارگاسم، میزان علاقه و کشش جنسی فرد در طول رابطه جنسی و تجربه فرد از میزان فشار روانی در طول نزدیکی را می‌سنجد. پایایی نسخه فارسی این ابزار در ایران قابل قبول ذکر شده است [۱۸]. مقیاس رضایت جنسی (ISS) در سال ۱۹۸۱ توسط هادسون^۴، هاریسون^۵ و کروسکاپ^۶ تدوین شده است که حاوی ۵۴ سوال بوده با مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت (هرگز=۱، بندرت=۲، گاهی اوقات=۳، بیشتر اوقات=۴، همیشه=۵) بوده و رضایت جنسی را در دو بعد رضایت جسمی و رضایت هیجانی ارزیابی می‌نماید. بعد رضایت جسمی شامل رفتارها و تمایلات جنسی و بعد هیجانی در برگیرنده صمیمیت و کیفیت روابط جنسی است [۱۵]. نسخه فارسی این مقیاس در پژوهشی با هدف بررسی اثربخشی آموزش رویکرد هیجان مدار بر رضایت جنسی زوجین مورد استفاده و پایایی آن مورد تأیید قرار گرفته است [۱۹].

از جمله محدودیت های ابزار های فارسی موجود در زمینه سنجش رضایت جنسی زنان می توان به ساختار تک بعدی، در نظر نگرفتن رضایت و پریشانی جنسی در کنار یکدیگر، تأکید بیش از حد بر مقاربت، تأکید بر

7. Sexual satisfaction scale for women (SSSW)
8. sexual distress
9. contentment
10. communication
11. compatibility
12. concern- relational
13. concern- personal

1. Lee, T.Y.
2. Sun, G. H.
3. Chao, S. C.
4. Hudson, W. W.
5. Harrison, D. F.
6. Crosscup, P. C.

روش

نوع پژوهش

پژوهش حاضر پیرو طرحی از نوع توصیفی بوده است.

آزمودنی

جامعه آماری در برگیرنده‌ی تمامی دانشجویان زن متأهل بوده است. نمونه مورد بررسی ۶۲۸ نفر از دانشجویان زن دانشگاه‌های های علامه طباطبایی، شاهد، الزهرا(س)، علوم بهزیستی و شهید بهشتی و دانشگاه اصفهان بوده است که بر اساس شیوه نمونه‌گیری تصادفی در دسترس انتخاب شده‌اند. میانگین (انحراف استاندارد) سن شرکت کنندگان ۲۴/۷۳ (۴/۹۹) سال و میانگین (انحراف استاندارد) سن همسرانشان ۲۸/۵۰ (۵/۸۴) سال بود. متوسط ماه‌های ازدواج آن‌ها ۲۶/۴۸ (۵۶/۹۲) ماه بود. از لحاظ تحصیلات، ۴۳۷ نفر (۶۹/۶٪) در مقطع کارشناسی و ۱۹۱ نفر (۳۰/۴٪) در مقطع کارشناسی ارشد مشغول به تحصیل بودند.

ابزار های پژوهش

در پژوهش زیر از ابزار های زیر استفاده شده است:

۱- مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW): این مقیاس ۳۰ سوالی مرکب از ۵ بعد شامل رضایت (سوالات ۱ تا ۶)، ارتباط (سوالات ۷ تا ۱۲)، سازگاری (سوالات ۱۳ تا ۱۹)، اضطراب رابطه‌ای (سوالات ۱۹ تا ۲۴) و اضطراب شخصی (سوالات ۲۵ تا ۳۰) می باشد. همچنین نمره کلی رضایت جنسی قابل محاسبه است. نمره گذاری این مقیاس به صورت لیکرت ۵ گزینه‌ای (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) می باشد. نمره بالاتری به معنای رضایت بیشتر می باشد. ویژگی‌های روان‌سنجی این ابزار در قسمت مقدمه ذکر گردیده است.

۲- شاخص عملکرد جنسی زنان (FSFI) [۲۰]: این پرسشنامه ابزاری پایا و معتبر جهت ارزیابی و غربالگری عملکرد جنسی زنان است. این شاخص با ۱۹ سوال، عملکرد جنسی زنان را در ۶ حوزه مستقل میل^۳، تحریک

تیبین ۶۰ درصد از واریانس را نشان داد. در مرحله سوم و نهایی پرسشنامه ۳۰ سوالی بر روی ۱۰۲ زن دارای بدکارکردی جنسی و ۷۹ زن سالم اجرا گردید و مدل ۵ عاملی با تبیین ۶۳ درصد از واریانس کل بدست آمد. ضریب آلفای کرونباخ برای همه ابعاد (بجز بعد ارتباط) بالاتر از ۰/۸۰ بدست آمده است. ضریب بازمیابی برای همه ابعاد در زنان دارای بدکارکردی جنسی (۰/۶۲) - (۰/۷۹) $r=$ و زنان گروه کنترل (۰/۵۸) - (۰/۷۹) $r=$ و بالاترین پایایی آزمون- باز آزمون معنادار بدست آمد. بالاترین ناکارایی جنسی در حوزه اضطراب رابطه‌ای دیده شد (۰/۸۰) $r=$. همبستگی بین مقیاس های رضایت جنسی با ابعاد پرسشنامه بدکارکردی جنسی زنان^۱ (FSFI) برای زنان سالم (۰/۷۰) - (۰/۲۹) $r=$ و زنان دارای بدکارکردی جنسی (۰/۲۲) - (۰/۴۶) $r=$ بالا و معنی دار بدست آمد. بعد ارتباط بیشترین و بعد اضطراب رابطه‌ای کمترین همبستگی را با نمره کلی بدکارکردی جنسی زنان در هر دو گروه نشان دادند. نهایتاً بررسی اعتبار افتراقی^۲ نشان داد که ابعاد مقیاس رضایت جنسی زنان همبستگی بالاتری با مقیاس رضایت زناشویی در زنان سالم نسبت به زنان دارای بدکارکردی جنسی دارد [۴].

از ویژگی های منحصر به فرد مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) نسبت به سایر ابزار های موجود در این زمینه، ساختار چند بعدی، ساخت و ویژگی های روانسنجی در جمعیت زنان سالم و دارای بدکارکردی جنسی، تأکید بر رضایت و پریشانی جنسی زنان و در نظر گرفتن ارتباط جنسی به عنوان یکی از عوامل مهم در رضایت جنسی می باشد [۴]. از طرف دیگر ابزار های مشابه موجود در ایران، بیشتر کارکرد جنسی را مورد توجه قرار داده و جنبه های ارتباطی و رضایت جنسی را مد نظر قرار نداده اند. لذا با توجه به نبود ابزاری معتبر و پایا در زمینه سنجش رضایت جنسی زنان ایرانی، هدف پژوهش حاضر بررسی اعتبار سازه و پایایی پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW) در نمونه ای از زنان ایرانی می باشد.

1. Female sexual function index (FSFI)

2. discriminate validity

3. desire

استفاده از تحلیل عاملی تأییدی خوب گزارش شده است (RMSEA = ۰/۰۵) [۲۴]. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی بر روی دانشجویان ایرانی حاکی از وجود سه عامل استرس، اضطراب و افسردگی با تبیین ۰/۵۴ واریانس بود. ضرایب همبستگی متوسط و قوی بین ابعاد پرسشنامه با ابعاد مشابه در پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ) و پرسشنامه چندبعدی سلامت روانی^۷ (MHQ) حاکی از اعتبار همگرا و واگرای پرسشنامه بوده است. ضریب بازآزمایی (به فاصله سه هفته) برای ابعاد افسردگی، اضطراب و استرس به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۰ و ضرایب آلفای گرونباخ برای ابعاد مذکور به ترتیب ۰/۸۵، ۰/۷۵ و ۰/۸۷ حاکی از پایایی مناسب این مقیاس بوده است [۲۵].

۴- پرسشنامه سازگاری زناشویی لوک والاس^۸ (LWMAT) [۲۶]: یک مقیاس خود سنجی، کوتاه و تک بعدی است که به منظور اندازه گیری کیفیت کنش وری ازدواج طراحی شده و حاوی ۱۵ گویه است. گستره نمرات بین ۲ تا ۱۵۸ است. نمرات پایین نارضایتی و نمرات بالا رضایت را نشان می دهد. علاوه بر ویژگی های روان سنجی مطلوب ابزار در نمونه خارجی [۲۶ و ۲۷]، این ابزار در داخل ایران نیز از اعتبار و پایایی مناسبی برخوردار است [۲۸].

پایایی این ابزار با استفاده از روش دونیمه سازی ۰/۹۰ گزارش شده است. همچنین این ابزار تفکیک همسران سازگار و ناسازگار در روابط زناشویی را دارد [۲۶]. در پژوهش حاضر میزان آلفای گرونباخ کل و ضریب دونیمه ای گاتمن به ترتیب ۰/۹۱ و ۰/۸۹ بدست آمده است.

۵- مقیاس پریشانی جنسی زنان^۹ (FSDS) [۲۷]: این مقیاس ۱۳ سوالی برای ارزیابی پریشانی جنسی زنان ساخته شده و عبارات آن بر اساس یک مقیاس لیکرتی ۵ درجه ای، از صفر تا ۴ نمره گذاری می شود (صفر= هرگز، ۱= به ندرت، ۲= گاه گاهی، ۳= مکرراً، ۴= همیشه). نمره کل این مقیاس از جمع نمرات همه عبارات حاصل

روانی^۱، رطوبت^۲، ارگاسم^۳، رضایتمندی^۴ و درد^۵ جنسی می سنجد. نمره بالاتر به معنای عملکرد جنسی بهتر می باشد. پایایی ابزار در نمونه های مختلف در حد قابل قبول گزارش شده است (آلفای گرونباخ ۰/۸۲ و بالاتر و ضریب باز آزمایی ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ برای ابعاد پرسشنامه [۲۰]، آلفای گرونباخ ۰/۷۴ و بالاتر برای ابعاد پرسشنامه [۲۱]). همچنین تفاوت نمرات بدکارکردی جنسی در همه ابعاد بین زنان عادی و زنان دارای بدکارکردی جنسی معنادار گزارش شده ($P \leq 0.01$) که نشان دهنده اعتبار افتراقی ابزار می باشد [۲۰ و ۲۱]. همسانی درونی نمره کل و ابعاد پرسشنامه در جمعیت زنان سالم و زنان دارای بدکارکردی جنسی ایرانی بالاتر از ۰/۷۰ گزارش شده است. اعتبار افتراقی این ابزار از طریق جدا کردن زنان عادی از زنان دارای بدکارکردی جنسی مورد بررسی و تأیید قرار گرفته و همچنین نتایج تحلیل عاملی تأییدی حاکی از برآزش مناسب (RMSEA = ۰/۰۷) مدل ۵ عاملی پرسشنامه می باشد [۲۲ و ۲۳].

۳- مقیاس کوتاه افسردگی، اضطراب و استرس^۶ (DASS-21): این مقیاس از ۲۱ عبارت مرتبط با علائم عواطف منفی (افسردگی، اضطراب و استرس) تشکیل شده است. آزمودنی باید پس از خواندن هر عبارت، فراوانی علامت مطرح شده در عبارت مذکور را که در طول هفته گذشته تجربه کرده است با استفاده از یک مقیاس ۴ درجه ای (بین صفر تا سه) درجه بندی کند. هر یک از سه مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس دارای ۷ سوال است و نمره آزمودنی در هر یک از سه خرده مقیاس با جمع عبارات متعلق به کلیه عبارات آن خرده مقیاس حاصل می آید. پایایی مقیاس بر روی ۱۷۹۴ فرد بزرگسال انگلیسی برای ابعاد افسردگی، اضطراب، استرس و نمره کل به ترتیب ۰/۸۸، ۰/۸۲، ۰/۹۰ و ۰/۹۳ گزارش شده است. همچنین ساختار سه عاملی پرسشنامه با

1. arousal
2. lubrication
3. orgasm
4. satisfaction
5. pain
6. Depression, Anxiety, and Stress Scale- short form (DASS-21)

7. Middlesex Hospital Questionnaire (MHQ)

8. Locke Wallace Marital Adjustment Test (LWMAT)

9. Female Sexual Distress Scale (FSDS)

قابل قبول، بین ۰,۰۸ تا ۰,۱ برازش متوسط و بالاتر از ۰,۱ حاکی از برازش ضعیف و نهایتاً مقدار خی دو بخش بر درجه آزادی (X^2/df) کمتر از ۳ حاکی از برازش خوب بین مدل مشخص شده و داده‌ها در نظر گرفته شدند [۲۹] و [۳۰]. به منظور بررسی اعتبار همگرا از ضریب همبستگی پیرسون استفاده گردید. ضرایب همبستگی به صورت کوچک یا ضعیف (۰/۱۰ تا ۰/۲۹)، متوسط (۰/۳۰ تا ۰/۴۹) و بزرگ یا قوی (بیشتر از ۰/۵۰) تقسیم بندی شدند [۳۱]. به منظور واریانس پایایی از دو روش همسانی درونی و پایایی باز آزمایی استفاده گردید و ضرایب آلفای کرونباخ بالای ۰,۷۰ مورد قبول قرار می‌گرفتند [۳۲].

نتایج

الف: اعتبار مقیاس رضایت جنسی زنان

بررسی میانگین ابعاد مقیاس رضایت جنسی زنان نشان می‌دهد که بعد ارتباط دارای بیشترین میانگین (۲۵,۱۲) می‌باشد. میزان چولگی^۱ ابعاد نشان می‌دهد که جامعه مورد بررسی از نظر قرینگی دارای تفاوت فاحشی با توزیع نرمال می‌باشد. به عبارت دیگر چولگی منفی نشان می‌دهد که اکثریت پاسخ‌ها در دامنه کمی موافق و کاملاً موافق قرار دارند. همچنین از نظر کشیدگی^۲ جامعه مورد نظر دارای تفاوت اندکی با توزیع نرمال است [۳۳]. همبستگی بین ابعاد پرسشنامه حاکی از ارتباط قوی این ابعاد با یکدیگر و نمره کلی مقیاس دارد (جدول ۱).

ارزیابی برازش مدل ۵ عاملی پرسشنامه نشان می‌دهد (جدول شماره ۲) که شاخص‌های نیکویی برازش (GFI)، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) و خطای ریشه مجذور میانگین تقریب (RMSEA) در دامنه قابل قبول قرار دارند. بار عاملی تمام سوالات بر روی ابعاد مربوطه معنی دار ($P \leq 0.01$) بود بنابر این هیچ سوالی حذف نگردید (به پیوست مراجعه کنید).

جدول شماره ۳ نتایج مربوط به اعتبار همگرا و واگرایی مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) را نشان می‌دهد.

می‌شود. نمره کلی در دامنه ۰ تا ۵۲ قرار می‌گیرد. نمرات بالاتر در این مقیاس نشان دهنده پریشانی جنسی بیشتر است. این مقیاس همسانی درونی ($\alpha = 0.86$) و پایایی آزمون - باز آزمون (۰/۷۴) خوبی دارد و می‌تواند به طور معنی داری زنان دچار ناکارآمدی جنسی را زنان دارای عملکرد جنسی بهنجار تمیز دهد که این بیانگر اعتبار افتراقی مناسب آن است. این ابزار در ایران نیز از اعتبار و پایایی مناسبی برخوردار است [۲۷]. میزان پایایی این مقیاس در زنان ایرانی به دو روش آلفای کرونباخ و باز آزمایی قابل قبول گزارش شده است. همچنین اعتبار افتراقی مقیاس از طریق تمایز زنان عادی و زنان دارای بدکارکردی جنسی و اعتبار واگرایی مناسب با پرسشنامه عملکرد جنسی زنان (FSFI) مطلوب گزارش شده است [۲۸].

۶- مقیاس رضایت جنسی (ISS): مشخصات و ویژگی‌های روانسنجی این مقیاس در قسمت مقدمه ذکر شد.

شیوه انجام پژوهش

تمام آزمودنی‌ها به پرسشنامه اصلی پژوهش یعنی مقیاس رضایت جنسی زنان (SSS-W) پاسخ دادند. همچنین سایر پرسشنامه‌ها هر کدام بر روی ۵۰ نفر به همراه پرسشنامه اصلی اجرا گردیدند. بدین صورت که هر آزمودنی به دو پرسشنامه پاسخ داده است.

روش تحلیل داده‌ها

به منظور بررسی اعتبار از اعتبار سازه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی و اعتبار همگرا- واگرا استفاده شده است. به منظور بررسی نیکویی برازش کل مدل از شاخص‌های نیکویی برازش (GFI)، شاخص نیکویی برازش تطبیقی (AGFI)، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)، خطای ریشه مجذور میانگین تقریب (RMSEA)، خی دو (X^2) و خی دو بخش بر درجه آزادی (X^2/df) استفاده گردید. شاخص نیکویی برازش (GFI) و شاخص نیکویی برازش تطبیقی (AGFI) بزرگ‌تر از ۰,۸۰، شاخص برازندگی تطبیقی (CFI) بین ۰,۹۰ تا ۰,۹۵، خطای ریشه مجذور میانگین تقریب (RMSEA) کمتر از ۰,۰۵، نمایانگر برازش خوب، بین ۰,۰۵ تا ۰,۰۸ برازش

1. skewness
2. kurtosis

اعتبار و پایایی مقیاس چند بعدی رضایت جنسی زنان (SSSW) در نمونه ای از زنان ایرانی

جدول ۱: میانگین، انحراف استاندارد، چولگی، کشیدگی و همبستگی بین ابعاد مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) (n= ۶۲۸)

بعد	تعداد سوالات	میانگین	انحراف استاندارد	چولگی	کشیدگی	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱ رضایت	۶	۲۴/۳۹	۵/۹۵	-۱/۱۴	۰/۴۱	۱					
۲ ارتباط	۶	۲۵/۱۲	۵/۳۸	-۱/۱۰	۰/۳۷	۰/۷۵	۱				
۳ سازگاری	۶	۲۴/۱۱	۶/۷۴	-۱/۱۴	۰/۱۳	۰/۸۶	۰/۷۵	۱			
۴ اضطراب رابطه‌ای	۶	۲۳/۳۴	۶/۹۹	-۰/۹۰	-۰/۳۳	۰/۶۶	۰/۶۳	۰/۷۰	۱		
۵ اضطراب شخصی	۶	۲۰/۵۰	۵/۶۷	-۱/۱۲	۰/۰۵	۰/۶۶	۰/۶۳	۰/۶۹	۰/۸۶	۱	
۶ رضایت جنسی زنان (نمره کل)	۳۰	۹۵/۵۴	۲۱/۷۰	-۱/۱۳	۰/۲۴	۰/۹۲	۰/۸۷	۰/۹۴	۰/۸۳	۰/۸۲	۱

جدول ۲: شاخص‌های ارزیابی برازش مدل ۵ عاملی مقیاس رضایت جنسی زنان (SSS-W) (n= ۶۲۸)

شاخص						مدل
X ² **	Chi-Square/df	RMSEA	CFI	AGFI	GFI	مدل ۵ عاملی اصلی
۲۱۸۴/۳۷	۵/۵۳	۰/۰۸	۰/۹۷	۰/۷۸	۰/۸۱	

جدول ۳: همبستگی بین ابعاد پنج‌گانه مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) با سایر متغیرهای پژوهش

پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW)							ابعاد	پرسشنامه
رضایت جنسی زنان	اضطراب شخصی	اضطراب رابطه‌ای	سازگاری	ارتباط	رضایت جنسی	تعداد		
-۰/۶۷**	-۰/۶۲**	-۰/۵۰**	-۰/۵۹**	-۰/۵۸**	-۰/۶۵**	۵۰	افسردگی	DASS
-۰/۶۳**	-۰/۵۱**	-۰/۵۰**	-۰/۵۸**	-۰/۴۵**	-۰/۶۳**	۵۰	اضطراب	
-۰/۴۴**	-۰/۳۶*	-۰/۲۵	-۰/۴۷**	-۰/۳۹**	-۰/۴۲**	۵۰	استرس	
۰/۴۳**	۰/۲۲	۰/۳۳*	۰/۴۲**	۰/۴۱**	۰/۴۵**	۵۰	میل	FSFI
۰/۵۹**	۰/۴۷**	۰/۵۹**	۰/۵۱**	۰/۵۶**	۰/۵۲**	۵۰	برانگیختگی	
۰/۲۷	۰/۲۲	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۲۴	۰/۲۴	۵۰	لپذیدگی	
۰/۴۳**	۰/۳۴*	۰/۴۰**	۰/۴۱**	۰/۳۷**	۰/۴۰**	۵۰	ارگاسم	
۰/۳۰*	۰/۲۲	۰/۲۵	۰/۲۶	۰/۲۶	۰/۳۲*	۵۰	رضایت	
۰/۱۷	۰/۱۵	۰/۰۴	۰/۱۵	۰/۰۶	۰/۳۲*	۵۰	درد	
۰/۴۵**	۰/۳۴*	۰/۳۸**	۰/۴۲**	۰/۳۹**	۰/۴۹**	۵۰	بدکارکردی جنسی	
-۰/۵۵**	-۰/۳۵*	-۰/۳۲*	-۰/۵۲**	-۰/۵۸**	-۰/۵۴**	۵۰		LWMAT
-۰/۶۵**	-۰/۵۲**	-۰/۵۶**	-۰/۵۱**	-۰/۵۶**	-۰/۶۰**	۵۰		FSDS
۰/۸۱**	۰/۶۵**	۰/۶۲**	۰/۷۰**	۰/۷۰**	۰/۸۳**	۵۰		SSI

DASS=مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس، FSFI=پرسشنامه بد کارکردی جنسی زنان، LWMAT=پرسشنامه سازگاری زناشویی لوک والاس، FSDS=مقیاس پریشانی جنسی زنان، SSI=شاخص رضایت جنسی زنان

* P< 0.05, ** P< 0.01

جدول ۴: ضرایب آلفای کرونباخ و باز آزمایی مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW)

مقیاس	تعداد سوالات	آلفای کرونباخ (n=۶۲۸)	بازآزمایی (n=۵۰)
رضایت	۶	۰/۸۴	۰/۹۱**
ارتباط	۶	۰/۸۲	۰/۸۰**
سازگاری	۶	۰/۹۱	۰/۷۳**
اضطراب رابطه‌ای	۶	۰/۸۸	۰/۸۶**
اضطراب شخصی	۶	۰/۹۰	۰/۹۷**
رضایت جنسی زنان (نمره کل)	۳۰	۰/۹۶	۰/۹۳**

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی اعتبار و پایایی مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) در زنان متأهل دانشجوی صورت گرفت. بررسی دو شاخص پراکندگی چولگی و کشیدگی نشان داد که داده‌ها بیشتر دارای چولگی منفی می‌باشند، به عبارت دیگر اکثریت پاسخ‌ها در دامنه «کمی موافق» و «کاملاً موافق» قرار داشته که نمایانگر رضایت بالای پاسخ دهندگان در ابعاد پرسشنامه می‌باشد. چنین می‌توان ادعا نمود از آنجایی که نمونه مورد بررسی در سال‌های اوایل زندگی زناشویی می‌باشند لذا دارای رضایت جنسی بالاتری می‌باشند به طوری که پژوهش‌ها حاکی از آنند که رضایت جنسی در اوایل زندگی بالا و به تدریج با افزایش سن کاهش می‌یابد [۳۴]. همچنین به نظر می‌رسد ناپختگی زندگی جنسی پاسخ دهندگان باعث می‌شود توانایی تفکیک مسایل حیطه‌های مرتبط با رضایت جنسی را نداشته باشند.

بررسی اعتبار سازه پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی نشان داد که مقیاس مذکور از اعتبار متوسط و قابل قبولی در جامعه زنان دانشجوی ایرانی برخوردار می‌باشد. همچنین تمام بارهای عاملی سوالات مقیاس و همبستگی بین ابعاد پرسشنامه دارای مقادیر قابل قبول بودند. نسخه نهایی مقیاس مذکور از ۳۰ سوال و پنج بعد تشکیل شده است که دو بعد به مسایل ارتباطی و سه بعد دیگر به مسایل شخصی در مورد زندگی جنسی فرد می‌پردازند. این سه بعد شامل گویه‌های قابل فهم و آسان برای پاسخدهی می‌باشند که به بررسی بحث در مورد مسایل هیجانی و جنسی (ارتباط)، سازگاری بین زوجین

بعد افسردگی مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس (DASS) بیشترین همبستگی را با مقیاس‌های پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW) نسبت به دو بعد دیگر یعنی اضطراب و استرس داراست. تمام همبستگی‌های بین سه مقیاس افسردگی، اضطراب و استرس با پنج مقیاس پرسشنامه رضایت جنسی زنان (SSSW) - بجز رابطه استرس و اضطراب رابطه‌ای - معنی دار می‌باشد ($P \leq 0.01$ و $P \leq 0.05$). بعد برانگیختگی پرسشنامه بد کارکردی جنسی زنان (FSFI) همبستگی مثبت، متوسط و قوی با ابعاد و نمره کل مقیاس رضایت جنسی زنان را نشان می‌دهد. همچنین دو بعد درد و لیزیدگی دارای همبستگی ضعیف با ابعاد و نمره کلی مقیاس رضایت جنسی (SSSW) می‌باشند. نهایتاً همبستگی‌های منفی و معنی دار ($P \leq 0.01$) و ($P \leq 0.05$) پرسشنامه‌های سازگاری زناشویی لوک والاس (LWMAT) و پریشانی جنسی زنان (FSDS) و همبستگی مثبت و معنی دار ($P \leq 0.01$) شاخص رضایت جنسی (SSI) با مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) به ترتیب حاکی از اعتبار واگرا و همگرا می‌باشد.

ب: پایایی مقیاس رضایت جنسی

ضریب آلفای کرونباخ به دست آمده برای نمونه پژوهش در مقیاس‌های رضایت، ارتباط، سازگاری، اضطراب رابطه‌ای، اضطراب شخصی و نمره کل رضایت جنسی زنان بیش از ۰/۷۰ و قابل قبول می‌باشد. همچنین تمام همبستگی‌های حاصل از ضریب بازآزمایی در حد قوی و معنادار می‌باشند ($P \leq 0.01$) (جدول ۴).

شاخص رضایت جنسی زنان (SSI) حاکی از اعتبار همگرایی مناسب این ابزار می‌باشد. نتایج حاصل از اعتبار واگرا نشان می‌دهد که مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) همبستگی منفی، متوسط و قوی با سازگاری زناشویی و پریشانی جنسی دارد که مشابه با یافته مستون و همکاران (۲۰۱۰) می‌باشد [۴]. این یافته‌ها همسو با مطالعات دیگر نشان می‌دهند که مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) سازگاری و ارتباط زناشویی را به عنوان عاملی تأثیرگذار بر رضایت جنسی مدنظر قرار داده است [۴ و ۳۷].

بررسی پایایی مقیاس رضایت جنسی زنان، همسانی درونی و ثبات پاسخدهی در طول زمان آنرا را مورد تأیید قرار می‌دهد. مستون و همکاران (۲۰۱۰) میزان آلفای کرونباخ برای ابعاد پرسشنامه را بین ۰/۹۰ (برای بعد اضطراب شخصی) تا ۰/۷۴ (برای بعد ارتباط) و ۰/۹۴ برای نمره کل رضایت جنسی گزارش کرده‌اند این در حالی است که میزان آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر نسبت به پژوهش مستون در ۲۰۱۰ بالاتر می‌باشد [۴].

به طور کلی نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که مقیاس رضایت جنسی زنان علاوه بر داشتن اعتبار و پایایی مناسب در جامعه زنان دانشجوی ایرانی از ویژگی‌هایی برخوردار می‌باشد که زمینه برای استفاده از آن در فعالیت‌های پژوهشی و کاربردی دو چندان می‌کند. این مقیاس، رضایت جنسی را در محدوده گسترده‌تری از ارتباط جنسی شامل ارتباطات کلامی حول مسایل جنسی، دلواپسی‌های جنسی زوجین، علائق و باورهای زوجین نسبت به ارتباط جنسی مورد بررسی قرار می‌دهد. ویژگی دیگر این مقیاس در نظر گرفتن دیدگاه ادراکی زوجین و تأکید بر جنبه‌های روانی ارتباط جنسی می‌باشد. این مقیاس چند بعدی به بررسی رضایت جنسی در سه بعد رضایت، ارتباط و سازگاری و پریشانی جنسی در دو بعد اضطراب شخصی و رابطه‌ای می‌پردازد که در ابزارهای مشابه دیگر یافت نمی‌شود.

از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر در نظر گرفتن زنان دانشجو به عنوان جامعه آماری می‌باشد. همان‌طور که اشاره شد دانشجویان اکثراً در سال‌های اولیه ازدواج خود به سر می‌برند و رضایت جنسی بالاتری دارند.

بر حسب عقاید، علایق، میل و جذابیت‌های جنسی (سازگاری)، و بسندگی کلی از جنبه‌های جنسی و هیجانی ارتباط (بسندگی یا رضایت) می‌پردازند. دو بعد دیگر بیشتر به نگرانی‌ها و دلواپسی‌های شخصی و رابطه‌ای می‌پردازند. این دو بعد همبستگی کمتری نسبت به سایر ابعاد با نمره کلی داشتند که این امر ناشی از سازه‌های متفاوتی (تأکید بر روی نگرانی به جای تأکید بر روی رضایت) که این دو بعد می‌سازند [۴].

بررسی ارتباط بین ابعاد مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) با افسردگی، اضطراب و استرس نشان داد که افسردگی بیشترین رابطه را با رضایت جنسی بر جای می‌گذارد. به طور کلی افسردگی تأثیر بیشتری بر روی عملکرد و میل جنسی در زنان می‌گذارد و باعث کاهش علاقه^۱ جنسی می‌گردد [۳۵ و ۳۶] در نتیجه می‌توان گفت که مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) توانایی تفکیک افراد دارای وضعیت‌های مختلف سلامت روانی را داشته و از اعتبار افتراقی نیز برخوردار می‌باشد. بررسی اعتبار همگرایی از آن بود که ابعاد برانگیختگی، میل و ارگاسم پرسشنامه بد کارکردی جنسی زنان (FSFI) با ابعاد مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) همبستگی قوی و معنی دار دارند. دو بعد لیزیدگی و درد کم‌ترین ارتباط را با مقیاس رضایت جنسی زنان داشتند در تبیین این یافته می‌توان گفت که مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) بیشتر بر روی جنبه‌های ادراکی و روانی در مقابل جنبه‌های عینی و جسمی ارتباط جنسی تمرکز می‌کند همچنین این مقیاس نه تنها به مسایل مربوط به مقایسه می‌پردازد بلکه مسایل گسترده تر ارتباطی معطوف به رابطه جنسی مانند صحبت در مورد علائق و باورهای جنسی زوجین را نیز مورد بررسی قرار می‌دهد. همبستگی بین ابعاد ۵ گانه مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) با نمره کلی بدکارکردی جنسی زنان مشابه با پژوهش‌های دیگر بوده و نشان می‌دهد که دو بعد اضطراب شخصی و اضطراب رابطه‌ای همبستگی کمتری نسبت به سایر ابعاد با بدکارکردی جنسی زنان دارند [۴]. همچنین همبستگی مثبت و قوی بین مقیاس رضایت جنسی زنان (SSSW) و

1. libido

- 9- Henderson-King, DH., & Veroff, J. (1994). Sexual satisfaction and marital well-being in the first years of marriage. *Journal of Social and Personal Relationships*;11:p 509-34.
- 10- Supekova, M., & Bianchi, G. (2000). Sexual education and satisfaction of sexually more active young people: A qualitative approach. *Ceskoslovenska Psychologie*;44:46-76.
- 11- Shindel, AW., Eisenberg, ML, Breyer, BN., Sharlip, ID., & Smith, JF. (2011). Sexual function and depressive symptoms among female north american medical students. *J Sex Med*;8:391-399.
- 12- Chivers, ML., Pittini, R., Grigoriadis, S., Villegas, L., & Ross, LE. (2011). The relationship between sexual functioning and depressive symptomatology in postpartum women: A pilot study. *J Sex Med*;8:792-799.
- 13- Golombok, S., & Rust, J. (1986). *The Golombok-Rust Inventory of Sexual State*. London: Nefer-Nelson.
- 14- Lee, TY., Sun, GH., & Chao, SC. (2001). The effect of an infertility diagnosis on the distress, marital and sexual satisfaction between husbands and wives in Taiwan. *Hum Reprod*; 16(8): 1762-7.
- 15- Hudson, W. W., Harrison, D. F., & Crosscup, P. C. (1981). A short-form scale to measure sexual discord in dyadic relationships. *Journal of Sex Research*,17(2), 157-174.
- ۱۶- بشارت، محمدعلی؛ فیروزی، منیژه. (۱۳۸۲). مقایسهٔ زنان و مردان نابارور بر حسب سبک دل بستگی و سازش روانشناختی با ناباروری. *مجلهٔ روانشناسی و علوم تربیتی*، شماره ۲، صص ۲۵-۴۷.
- ۱۷- بشارت، محمدعلی؛ حسین زاده بازرگانی، روحیه؛ میرزمانی، محمود. (۱۳۸۲). مشکلات جنسی زوجین نابارور. *فصلنامهٔ پژوهش در علوم رفتاری*، شماره ۲، صص ۸-۱۳.
- ۱۸- پاک گوهر، مینو. (۱۳۸۷). تاثیر مشاوره بر رضایت جنسی زنان نابارور. *مجله دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران (حیات)* دوره ۱۴، شماره ۱.

پیشنهاد می‌گردد مطالعاتی به بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این ابزار در زنان دارای سنین بالاتر نیز پردازند. عدم استفاده از نمونه بالینی و عدم بررسی اعتبار افتراقی در پژوهش حاضر از محدودیت‌های دیگری است که پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی به آن پرداخته شود.

منابع

- ۱- جنیدی، الهام؛ نورانی سعدالدین، شهلا؛ مخبری، نغمه و شاکری، محمدتقی. (۱۳۸۸). مقایسه خشنودی زناشویی در زنان بارور و نابارور مراجعه کننده به مراکز دولتی شهر مشهد. *مجله زنان مامایی و نازایی ایران*. شماره ۱۲، دوره ۱: ۱۶-۷.
- ۲- میلانی فر، بهروز. (۱۳۸۹). *بهداشت روانی (چاپ یازدهم)*. تهران: انتشارات قومس.
- 3- Young, M., Luquis, R., Denny, G., & Young, T. (1998). Correlates of sexual satisfaction in marriage. *The Canadian Journal of Human Sexuality*. 7(2): 115-127.
- 4- Meston, C., & Trapnell, P. (2005). Development and validation of a five-factor sexual satisfaction and distress scale for women: The Sexual Satisfaction Scale for Women (SSS-W). *The journal of sexual medicine*, 2(1), 66.
- 5- Blumstein, P., & Schwartz, P. (1983). *American couples*. New York: William Morrow.
- 6- Cupach, WR., & Comstock, J. (1990). Satisfaction with sexual communication in marriage: Links to sexual satisfaction and dyadic adjustment. *Journal of Social and Personal Relationships*;7:pp179-86.
- 7- Edwards, JN., & Booth, A. (1994). Sexuality, marriage, and well-being: The middle years. In: Rossi, AA. editor. *Sexuality across the life course*. Chicago: University of Chicago Press; 2,pp33-59.
- ۸- دهکردی، علی اکبر؛ حیدری نسب، مهناز؛ کیقبادی، شیرین. رابطه عملکرد جنسی با سازگاری زناشویی با زنان متأهل. *روان‌شناسی بالینی و شخصیتی (دانشور رفتار)*؛ دوره ۲، شماره ۸، ۸۷-۹۸.

- 27- DeRogatis, L., Clayton, A., Lewis-D'Agostino, D., Wunderlich, G., & Fu, Y. (2008). Validation of the female sexual distress scale-revised for assessing distress in women with hypoactive sexual desire disorder. *Journal of Sexual Medicine*
- 28- قسامی، مریم. (۱۳۸۸). بررسی مقدماتی ویژگی های روانسنجی مقیاس عملکرد جنسی زنان (FSFI) و مقیاس پریشانی جنسی زنان (FSDS) در نمونه های از زنان ایرانی. پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی دانشگاه شاهد.
- 29- Hu L. & Bentler P. M. (1999). Cut off criteria for fit indexes in covariance structure analysis. Conventional criteria versus new alternatives *Struct EqModel*; 6:pp1-55.
- 30- Mulaik, S. A., James, L. R., van alstine, J., bennet, n., lind, S. & stilwell, C. D. (1989). evaluation of goodness-of-fit indices for structural equation modeles. *Psychological bulletin*; vol. 105, 3,pp 430-445.
- 31- Bortz, J., & Döring, N. (2000). *Forschungsmethoden und Evalua-tion* (3rd ed.). Berlin: Springer.
- 32- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of test. *Psychometrika*, 16:297-334.
- ۳۳- آذر، عادل و مومنی، منصور. (۱۳۸۶). آمار و کاربرد آن در مدیریت (جلد دوم). انتشارات سمت: تهران.
- 34- Shahvari, Z., Gholizade, L., & Mohammadhoseini, S. (2009). Factors associated with sexual satisfaction Gachsaran city. *Journal of Gorgan University of Medical Sciences*. 11(4),pp 5-51.
- 35- DeJudicibus, MA., & McCabe, MP. (2002). Psychological factors and the sexuality of pregnant and postpartum women. *JSex Res*; 39: pp94- 103.
- 36- Nik Azin, A., Naenian, M. R., Zamani, M., Rabani Bavojdan, M., Rabani Bavojdan, M., & Jamali Motagh, M. (2013). Evaluation of Sexual Function, Quality of Life, and Mental and Physical Health in Pregnant Women. *Journal of family and reproductive health (jfrh)*. 7 (4): pp171-176.
- 37- Dennerstein, L., Koochaki, P., Barton, I., & Graziottin, A. (2006). Hypoactive sexual desire disorder in menopausal women: a survey of Western European women. *J Sex Med*, 3(2), 212-222.
- ۱۹- هنرپروران، نازنین و شفیع آبادی، عبدالله. (۱۳۸۹). اثربخشی آموزش رویکرد هیجان مدار بر رضایت جنسی زوجین. *مجله اندیشه و رفتار*، دوره ۴، شماره ۱۵.
- 20- Rosen, C., Brown, J., Heiman, S., Leiblum, C., Meston, R., Shabsigh, D., Ferguson, R., & D'Agostino, R. (2000). The Female Sexual Function Index (FSFI): a multidimensional self-report instrument for the assessment of female sexual function. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 26(2), 191-208.
- 21- Meston, C. M. (2003). Validation of the Female Sexual Function Index (FSFI) in women with female orgasmic disorder and in women with hypoactive sexual desire disorder. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 29(1), 39-46.
- ۲۲- فخری احمد؛ محمدی زیدی، عیسی؛ پاکپور حاجی اقا، امیر؛ مرشدی، هادی؛ محمد جعفری، راضیه و قلمبر دزفولی، فاطمه. (۱۳۹۰). ویژگیهای روان سنجی نسخه فارسی شاخص عملکرد جنسی زنان. *مجله علمی پزشکی*، دوره ۱۰، شماره ۴: ۳۴۵-۳۵۴.
- ۲۳- محمدی، خدیجه؛ حیدری، معصومه و فقیه زاده، سقراط. (۱۳۸۳). اعتبار نسخه فارسی مقیاس FSFI به عنوان شاخص عملکرد جنسی زنان، دوماهنامه پایش، سال هفتم، شماره دوم، ۲۶۹-۲۷۸.
- 24- Henry, J. D., & Crawford, J. R. (2005). The short-form version of the Depression Anxiety Stress Scales (DASS-21): Construct validity and normative data in a large non-clinical sample. *British Journal of Clinical Psychology*, 44(2), 227-239.
- ۲۵- سامانی، سیامک و جوکار، بهرام. (۱۳۸۶). بررسی اعتبار و روایی فرم کوتاه مقیاس افسردگی، اضطراب و فشار روانی. *مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز*. دوره ۲۶، شماره ۳ (پیاپی ۵۲): ۶۵-۷۷.
- 26- Locke JH, Wallace, MK. (1959). Short marital-adjustment and prediction tests: their reliability and validity. *J Marriage and Family Living*; 21(3): pp251-5.

پیوست

جدول ۱: ضرایب مسیر و و مقادیر تی حاصل از تحلیل عاملی تأییدی مقیاس رضایت جنسی زنان

شماره	گویه	ضریب مسیر	مقدار تی	بار عاملی
رضایت	۱	از زندگی جنسی فعلی‌ام رضایت دارم.	۰/۹۲	۰/۶۸
	۲	احساس می‌کنم چیزی از زندگی جنسی‌ام در حال از دست رفتن است.	۱/۰۵	۰/۵۹
	۳	احساس می‌کنم که در زندگی جنسی‌ام صمیمیت عاطفی کافی را ندارم.	۱/۰۲	۰/۵۶
	۴	از میزان صمیمیت جنسی (بوسیدن، مقاربت و...) که هم اکنون در زندگی‌ام دارم، رضایت دارم.	۰/۹۰	۰/۶۵
	۵	هیچ نگرانی یا مسئله مهمی درباره رابطه جنسی ندارم. (تحریک جنسی، ارضای جنسی، تعداد، سازگاری، ارتباط و...)	۰/۸۷	۰/۴۷
ارتباط	۶	به طور کلی از زندگی جنسی‌ام راضی می‌باشم.	۰/۸۶	۰/۵۷
	۷	اغلب هنگامی که من سعی در گفتگوی جنسی دارم، همسر من حالت دفاعی می‌گیرد (مقاومت می‌کند).	۰/۸۹	۰/۵۵
	۸	من و همسر من به اندازه کافی با هم به طور باز گفتگوی جنسی نداریم یا اغلب به اندازه کافی گفتگوی جنسی نداریم.	۰/۹۴	۰/۴۶
	۹	هنگامی که همسر من خواهد که گفتگوی جنسی داشته باشیم، کاملاً احساس راحتی می‌کنم.	۰/۷۳	۰/۴۰
	۱۰	هنگامی که من می‌خواهم گفتگوی جنسی داشته باشیم، همسر من کاملاً احساس راحتی می‌کند.	۰/۷۱	۰/۴۸
سازگاری	۱۱	زمانی که همسر من را می‌خواهد، هیچ دشواری برای صحبت کردن درباره عمیق‌ترین احساسات و عواطفم ندارم.	۰/۹۰	۰/۵۰
	۱۲	زمانی که من همسر را می‌خواهم، او هیچ دشواری برای صحبت کردن درباره عمیق‌ترین عواطف و احساساتش ندارد.	۰/۷۳	۰/۳۳
	۱۳	اغلب احساس می‌کنم که همسر من به اندازه کافی درباره‌ی تمایلات و ترجیحات جنسی‌ام آگاه یا حساس نیست.	۱/۰۵	۰/۵۳
	۱۴	اغلب احساس می‌کنم که من و همسر من به اندازه کافی از نظر جنسی سازگار نیستیم.	۱/۱۷	۰/۷۸
	۱۵	اغلب احساس می‌کنم که عقاید و نگرش‌های جنسی همسر من و من خیلی متفاوت هستند.	۱/۱۹	۰/۷۵
اضطراب رابطه‌ای	۱۶	گاهی اوقات تصور می‌کنم که من و همسر من در تمایلات و نیازهای مربوط به صمیمیت جنسی، نامتناسب هستیم.	۱/۲۰	۰/۷۸
	۱۷	گاهی اوقات تصور می‌کنم که من و همسر من ممکن است به اندازه کافی از نظر ظاهری برای همدیگر جذاب نباشیم.	۰/۸۰	۰/۴۱
	۱۸	گاهی اوقات تصور می‌کنم که من و همسر من در سبک‌ها و ترجیحات جنسی‌مان نامتناسب هستیم.	۱/۰۸	۰/۶۸
	۱۹	از اینکه همسر من به خاطر مشکلات جنسی‌ام ناامید شود، نگرانم.	۱/۱۴	۰/۵۷
	۲۰	از اینکه مشکلات جنسی‌ام به طور بدی بر رابطه‌ام تأثیر بگذارد، نگرانم.	۱/۲۲	۰/۶۵
اضطراب شخصی	۲۱	از اینکه همسر من ممکن است به خاطر مشکلات جنسی‌ام رابطه جنسی دیگری داشته باشد، نگرانم.	۱/۲۲	۰/۶۷
	۲۲	از اینکه همسر من از نظر جنسی کامل نیست نگرانم.	۰/۹۵	۰/۵۵
	۲۳	از اینکه همسر من را به خاطر مشکلات جنسی‌ام کمتر از یک زن ببیند، نگرانم.	۱/۲۴	۰/۷۵
	۲۴	احساسی شبیه اینکه همسر من به خاطر مشکلات جنسی‌ام ناامید شده است، دارم.	۰/۹۰	۰/۵۳
	۲۵	مشکلات جنسی‌ام مرا ناامید می‌کند.	۱/۱۱	۰/۷۰
اضطراب شخصی	۲۶	مشکلات جنسی‌ام باعث می‌شود از نظر جنسی احساس ناکامل بودن کنم.	۱/۰۱	۰/۶۴
	۲۷	از اینکه مشکلات جنسی‌ام ممکن است مرا به جستجوی انجام رابطه جنسی بیرون از رابطه زناشویی‌ام وادارد، نگرانم.	۰/۸۰	۰/۴۵
	۲۸	از اینکه مشکلات جنسی‌ام بر نحوه‌ی احساس من از خودم تأثیر بگذارد، خیلی نگرانم.	۱/۲۴	۰/۷۷
	۲۹	از اینکه مشکلات جنسی‌ام روی بهزیستی روانی‌ام تأثیر بگذارد، خیلی نگرانم.	۱/۲۸	۰/۷۸
	۳۰	مشکلات جنسی باعث آزار و اذیت می‌گردد.	۱/۲۵	۰/۷۲

نمره گذاری: پاسخ‌ها به صورت به کاملاً موافق (۱)، کمی موافق (۲)، نه موافق و نه مخالف (۳)، کمی مخالف (۴) و کاملاً مخالف (۵) نمره گذاری می‌شوند. سوالات ۱، ۴، ۵، ۶، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲ به طور معکوس نمره گذاری می‌شود. نمرات هر بعد از مجموع سوالات آن بعد بدست می‌آید. نمره کل به این صورت بدست می‌آید:
(رضایت + ارتباط + سازگاری + (اضطراب رابطه‌ای + اضطراب شخصی) / ۲)
نمره بالاتر به معنای رضایت بیشتر می‌باشد.